

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Розпорядження голови Харківської
обласної державної адміністрації**

ПОЛОЖЕННЯ

**про пункти видачі засобів індивідуального захисту органів дихання від
бойових отруйних речовин у Харківській області**

I. Загальні положення

1. Положення про пункти видачі засобів радіаційного і хімічного захисту в Харківській області (далі – Положення) визначає завдання та порядок роботи пунктів видачі непрацюючому населенню і працівникам формувань та

спеціалізованих служб цивільного захисту засобів радіаційного і хімічного захисту (далі – засоби РХЗ) в умовах воєнного стану або у разі виникнення надзвичайної ситуації на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах господарювання в мирний час.

2. Населення і працівники формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту забезпечуються засобами РХЗ в особливий період або у разі виникнення надзвичайної ситуації на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах господарювання в мирний час відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2002 року № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».

3. До засобів РХЗ населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту на випадок надзвичайної ситуації в мирний час і воєнний час належать:

засоби індивідуального захисту органів дихання (далі – ЗІЗОД) від бойових отруйних речовин;

одяг спеціальний захисний;

промислові ЗІЗОД від небезпечних хімічних речовин;

респіратори;

прилади радіаційної розвідки і дозиметричного контролю;

військові прилади хімічної розвідки;

спеціальні (промислові) прилади хімічної розвідки;

джерела живлення і засоби індикації для перелічених приладів;

ватно-марлеві пов'язки.

4. До основних завдань об'єктових пунктів видачі засобів РХЗ належить:

видача засобів індивідуального захисту населенню;

ведення обліку громадян, які проживають на території, підвідомчій житлово-експлуатаційній організації, за віковими категоріями (дорослі, діти до 1,5 року, діти від 1,5 до 7 років, діти від 7 до 16 років);

надання відомостей про громадян за віковими категоріями до структурних підрозділів цивільного захисту районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування для складання розрахунків у потребі засобів РХЗ;

надання допомоги населенню в підготовці засобів індивідуального захисту до використання;

збереження матеріальної бази пункту видачі засобів РХЗ та підтримка її в готовності до використання.

5. Обробка персональних даних здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

II. Порядок створення пунктів видачі засобів РХЗ

1.3 метою своєчасної видачі засобів РХЗ населенню і працівникам

формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання створюють пункти видачі засобів РХЗ, біля входу на будівлях яких розміщуються таблички, згідно з додатком 1.

2. У своїй діяльності адміністрація пункту видачі засобів РХЗ керується законодавчими та нормативно-правовими актами у сфері цивільного захисту, розпорядженнями відповідної районної державної адміністрації або міської ради міста обласного значення та цим Положенням.

3. Пункти видачі засобів РХЗ поділяються на:

районні (міські) – пункти видачі засобів РХЗ, які створюються безпосередньо на складах, де зберігаються засоби РХЗ, для видачі їх до кустових або об'єктових пунктів видачі засобів РХЗ у штатних упаковках;

кустові – пункти видачі засобів РХЗ, які створюються у місцях розподілу засобів РХЗ, для видачі їх до об'єктових пунктів видачі засобів РХЗ;

об'єктові – пункти видачі засобів РХЗ, які створюються на об'єктах господарювання, в установах та організаціях для безпосередньої видачі засобів РХЗ населенню.

4. Об'єктові пункти видачі засобів РХЗ створюються для забезпечення:

непрацюючого населення – на об'єктах житлово-комунального господарства та інших об'єктах з можливістю масового перебування людей;

учнів, студентів і викладачів – у закладах освіти;

працюючого населення – безпосередньо за місцем роботи;

працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту – у місцях розгортання зазначених формувань.

5. Місця створення пунктів видачі засобів РХЗ визначаються рішеннями районних державних адміністрацій, міських рад міст обласного значення, а також суб'єктів господарювання.

6. Загальна кількість пунктів видачі засобів РХЗ повинна забезпечувати видачу засобів РХЗ усьому населенню і працівникам формувань та спеціалізованим службам цивільного захисту протягом 24-х годин при пропускній спроможності одного об'єктового пункту видачі засобів РХЗ протягом 1 години роботи не менше ніж 180 – 200 осіб, відповідно до розробленого районними державними адміністраціями, міськими радами міст обласного значення плану-графіка видачі засобів радіаційного та хімічного захисту.

7. Строк вивезення засобів РХЗ з районних (міських) пунктів до кустових та об'єктових пунктів видачі засобів РХЗ не повинен перевищувати 16-ти годин розрахункового часу.

8. Термін приведення у готовність пункту видачі засобів РХЗ до прийому засобів РХЗ не повинен перевищувати 8-ми годин.

9. З питань підготовки до розгортання пунктів видачі засобів РХЗ керівники пунктів видачі засобів РХЗ взаємодіють з районними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування, територіальними підрозділами Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Харківській області, а також керівниками структурних підрозділів

житлово-комунального господарства суб'єктів господарювання, на території яких вони розташовані.

III. Організаційна структура пунктів видачі засобів РХЗ

1. Структура пунктів видачі засобів радіаційного і хімічного захисту непрацюючому населенню, що розгортаються на об'єктах житлово - комунального господарства, в закладах освіти:

адміністрація пункту видачі засобів РХЗ, до складу якої входять начальник пункту видачі засобів РХЗ, заступник начальника пункту видачі засобів РХЗ;

відділення розвантаження та завантаження засобів РХЗ;

відділення видачі ЗІЗОД (фільтрувальних протигазів) дорослому населенню;

відділення видачі ЗІЗОД (камер захисних дитячих) для захисту дітей віком до 1,5 року;

відділення видачі дитячих фільтрувальних ЗІЗОД (фільтрувальних протигазів дітям віком від 1,5 до 7 років);

відділення видачі дитячих фільтрувальних ЗІЗОД (фільтрувальних протигазів дітям віком від 7 до 16 років);

відділення підготовки ЗІЗОД до використання.

2. Структура пунктів видачі засобів радіаційного і хімічного захисту, що

розгортаються районними державними адміністраціями, міськими радами міст обласного значення, іншими суб'єктами господарювання для забезпечення їх працівників та особового складу формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами радіаційного і хімічного захисту:

адміністрація пункту видачі засобів РХЗ, до складу якої входять начальник пункту видачі засобів РХЗ, заступник начальника пункту видачі засобів РХЗ (технічний працівник, який здійснює загальний облік отриманих та виданих засобів РХЗ);

медична служба, до складу якої входить медичний працівник;

відділення розвантаження та завантаження засобів РХЗ;

декілька відділень видачі ЗІЗОД працівникам формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту;

відділення підготовки ЗІЗОД до використання;

відділення технічної перевірки фільтрувальних протигазів;

відділення видачі інших засобів РХЗ (захисний одяг, прилади радіаційної і хімічної розвідки та дозиметричного контролю тощо).

3. До складу відділення видачі ЗІЗОД входять:

начальник відділення – технічний працівник, що здійснює керівництво роботою відділення та веде облікову документацію щодо видачі засобів РХЗ;

технічний працівник, який здійснює підбір лицьових частин ЗІЗОД;

технічні працівники (не менше ніж 2 особи), які здійснюють видачу ЗІЗОД.

4. Кількість відділень видачі засобів індивідуального захисту залежить від штатної чисельності працівників об'єкта, що розгортає пункт видачі засобів РХЗ, і повинна забезпечити швидку видачу засобів РХЗ населенню та працівникам формувань і спеціалізованих служб цивільного захисту з урахуванням позмінної роботи персоналу пункту видачі засобів РХЗ.

5. До основних завдань відділення видачі ЗІЗОД належить:

перевірка комплектності й справності ЗІЗОД;

сортування ЗІЗОД за розмірами;

підбір лицьових частин ЗІЗОД;

безпосередня видача ЗІЗОД;

ведення облікових відомостей щодо видачі засобів РХЗ.

6. До складу відділення технічної перевірки протигазів подразнюючою речовиною входить начальник відділення і два технічних працівники.

7. До складу відділення розвантаження та завантаження засобів РХЗ входить не менше 4 осіб.

8. Особовий склад районних (міських) та кустових пунктів видачі засобів РХЗ призначається за рішенням районної державної адміністрації або міської ради міста обласного значення, об'єктових пунктів видачі засобів РХЗ – за

рішенням керівників суб'єктів господарювання.

9. Начальниками пунктів видачі засобів РХЗ, що розгортаються на об'єктах житлово-комунального господарства, в закладах освіти, призначаються їх керівники (заступники керівників).

10. Начальниками пунктів видачі засобів РХЗ, що розгортаються районними державними адміністраціями, міськими радами міст обласного значення, суб'єктами господарювання для забезпечення їх працівників, а також формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту, є спеціально визначені особи.

11. Начальники пунктів видачі засобів РХЗ підпорядковуються структурним підрозділам з питань надзвичайних ситуацій районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, а також керівникам суб'єктів господарювання, установ і організацій, на базі яких ці пункти створені.

IV. Порядок роботи пункту видачі засобів РХЗ

1. Діяльність об'єктових пунктів видачі засобів РХЗ забезпечується за рахунок суб'єктів господарювання, на базі яких ці пункти створені.

Укомплектування пункту видачі засобів РХЗ здійснюється завчасно, у мирний час, відповідно до Переліку документації, устаткування та інструменту, необхідних для роботи на пунктах видачі засобів радіаційного і хімічного захисту (додаток 2).

Навчання та тренування особового складу пункту проводиться згідно з планами підготовки формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту.

2. Пункт видачі засобів РХЗ розпочинає функціонувати при отриманні розпорядження щодо видачі засобів РХЗ. При цьому особовий склад пункту видачі засобів РХЗ розставляє меблі й устаткування та займає свої робочі місця.

Організація роботи пункту видачі засобів радіаційного і хімічного захисту для непрацюючого населення наведена у додатку 3 до цього Положення.

3. Особовий склад відділення розвантаження та завантаження засобів РХЗ розвантажує транспорт із засобами РХЗ та переносить зазначені засоби на склад пункту видачі засобів РХЗ. У подальшому це відділення забезпечує безперебійне постачання засобів РХЗ до відділення видачі ЗІЗОД.

Кожна партія засобів індивідуального захисту, що поступає на пункт видачі засобів РХЗ, підлягає комісійному зовнішньому огляду і перевірці, після чого робиться відповідний запис в акті приймання - передачі засобів РХЗ.

4. Особовий склад відділення видачі ЗІЗОД відкриває ящики із засобами РХЗ, здійснює перевірку комплектності та справності засобів індивідуального захисту органів дихання (додаток 4), їх збирання та сортування на робочих місцях згідно з розмірами лицьової частини.

На окремих робочих місцях особливим складом відділення здійснюється вимірювання висоти обличчя людей та проводиться підбір лицьових частин засобів індивідуального захисту органів дихання за розмірами (додаток 5).

Після завершення підбору лицьової частини здійснюється видача ЗІЗОД населенню і заповнюється відомість з видачі засобів радіаційного і хімічного захисту (додаток 6).

5. У відділенні підготовки ЗІЗОД до використання здійснюється перевірка правильності підбору лицьової частини ЗІЗОД за алгоритмом перевірки правильності підбору лицьової частини засобів індивідуального захисту органів дихання, наведеним у додатку 7 до цього Положення, та проводиться навчання людей правилам користування цими засобами.

Перевірка правильності підбору лицьової частини фільтрувальних протигазів здійснюється безпосередньо особами, які отримали ЗІЗОД у користування, під методичним керівництвом і контролем з боку особового складу відділення підготовки ЗІЗОД до використання.

6. Остаточна перевірка якості підбору лицьової частини і справності фільтруючого протигазу здійснюється відділенням технічної перевірки фільтрувальних протигазів у наметі з аерозолем подразнюючої речовини. Перевірка подразнюючою речовиною проводиться тільки для протигазів, виданих працівникам формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту.

Видача несправних засобів РХЗ не допускається.

7. Після завершення робіт з видачі засобів РХЗ приписаному населенню начальником пункту видачі засобів РХЗ подається до структурного підрозділу з питань надзвичайних ситуацій районної державної адміністрації, міської ради міста обласного значення звіт про видачу засобів РХЗ населенню та залишки засобів РХЗ із копіями відомостей на видачу засобів РХЗ.

Залишки засобів РХЗ зберігаються на пунктах видачі засобів РХЗ до отримання подальших розпоряджень від структурного підрозділу з питань надзвичайних ситуацій районної державної адміністрації, органу місцевого самоврядування.

V. Функціональні обов'язки посадових осіб пунктів видачі засобів РХЗ

1. Начальник пункту видачі засобів РХЗ зобов'язаний:

1) у режимі повсякденного функціонування єдиної державної системи цивільного захисту:

володіти інформацією про кількість і види засобів РХЗ, призначених для видачі із цього пункту;

організувати укомплектування пункту меблями, устаткуванням та забезпечити необхідною документацією;

щороку уточнювати списки особового складу пункту видачі засобів РХЗ та схему їх оповіщення;

щороку уточнювати списки населення (працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту) для отримання засобів РХЗ на пункті видачі засобів РХЗ;

2) у режимі надзвичайної ситуації єдиної державної системи цивільного захисту (при отриманні розпорядження щодо видачі засобів РХЗ):

здійснити оповіщення та збір особового складу пункту видачі засобів РХЗ;

провести інструктаж особового складу пункту видачі засобів РХЗ щодо заходів безпеки і правил видачі засобів РХЗ;

організувати розгортання пункту видачі засобів РХЗ та своєчасне отримання засобів РХЗ;

забезпечити видачу засобів РХЗ населенню, працівникам формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту за уточненими списками в установленій термін;

здійснювати контроль за обліком виданих засобів РХЗ;

після завершення видачі РХЗ подати до структурного підрозділу з питань надзвичайних ситуацій районної державної адміністрації, міської ради міста обласного значення звіт про видачу засобів РХЗ населенню та залишки засобів РХЗ із копіями облікових відомостей щодо видачі засобів РХЗ.

2. Командир відділення розвантаження та завантаження засобів РХЗ зобов'язаний:

володіти інформацією про місця розвантаження і складування засобів РХЗ;

провести інструктаж особового складу відділення розвантаження та завантаження РХЗ щодо заходів безпеки при розвантаженні засобів РХЗ;

своєчасно зустріти транспорт та відбути на ньому з особовим складом відділення розвантаження та завантаження РХЗ на склади з метою отримання засобів РХЗ, прийняти ці засоби згідно з обліковими документами;

організувати роботи з розвантаження і складування засобів РХЗ на пункті видачі засобів РХЗ;

забезпечити безперебійне постачання засобів РХЗ до відділення видачі ЗІЗОД;

після закінчення видачі засобів РХЗ здати на склад вільну тару та залишки засобів РХЗ і доповісти про це начальникові пункту видачі засобів РХЗ.

3. Командир відділення видачі ЗІЗОД зобов'язаний:

сформувати особовий склад відділення видачі ЗІЗОД;

володіти інформацією щодо принципу роботи, складу і комплектності ЗІЗОД, а також порядку їх підбору для дітей та дорослих;

навчати особовий склад відділення видачі ЗІЗОД практичним навичкам з підбору лицьових частин;

організувати перевірку комплектності й справності ЗІЗОД, отриманих від відділення розвантаження та завантаження засобів РХЗ;

забезпечити проведення сортування ЗІЗОД на робочих місцях згідно з розмірами лицьової частини (маски);

організувати підбір лицьових частин за їх розмірами, а також видачу ЗІЗОД населенню за уточненими списками на видачу цих засобів;

вести облік виданих ЗІЗОД, про результати видачі доповісти начальникові пункту видачі засобів РХЗ.

4. Командир відділення підготовки ЗІЗОД до використання зобов'язаний:

знати принцип роботи, склад і комплектність ЗІЗОД;

навчити особовий склад відділення підготовки ЗІЗОД до використання

вмінню практично здійснювати збирання і розбирання ЗІЗОД, усувати різні несправності цих засобів;

організувати підготовку до використання ЗІЗОД (зовнішній огляд ЗІЗОД, гігієнічна обробка лицьової частини, збирання засобу та перевірка його на герметичність);

проводити навчання населення щодо користування ЗІЗОД;

доповідати начальникові пункту видачі засобів РХЗ про результати роботи.

5. Командир відділення технічної перевірки фільтрувальних протигазів зобов'язаний:

провести інструктаж особового складу відділення технічної перевірки фільтрувальних протигазів щодо заходів безпеки під час роботи з подразнюючими речовинами;

організувати роботу з обладнання намету (приміщення) для технічної перевірки протигазів за допомогою подразнюючих речовин (хлорпікрин);

проводити інструктаж з працівниками формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту щодо порядку перевірки протигазів та заходів безпеки;

організувати здійснення технічної перевірки протигазів у наметі (приміщенні) з подразнюючою речовиною;

при виявленні несправного протигазу замінити його;

забезпечити надання медичної допомоги потерпілому, протигаз якого був несправний;

доповідати начальникові пункту видачі засобів РХЗ про результати роботи.

6. Медичний працівник зобов'язаний:

вчасно прибути на пункт видачі засобів РХЗ:

постійно знаходитися на майданчику технічної перевірки протигазів;

контролювати стан здоров'я людей у період проведення технічної перевірки протигазів;

уміти надавати кваліфіковану першу медичну допомогу при ураженнях небезпечною хімічною речовиною, а у разі ускладнень стану здоров'я постраждалих – направляти їх до медичних лікувальних установ.

Директор Департаменту
цивільного захисту Харківської
обласної державної адміністрації

П. ПОНОМАРЕНКО